

Iskolai közösségi szolgálat

Gyakorlati útmutató a fogadó szervezet szemszögéből

Az Iskolai Közösségi Szolgálat motivációs szempontból ugyan eltér a klasszikus önkéntességtől, a szolgálat során szerzett tapasztalatok, a szociális érzékenység változása, növekedése ösztönözhetik a fiatalokat a későbbi önkéntes szerepvállalásra.

Az iskolás csoportok szervezése és az elvégzendő segítő tevékenység megtervezése, lebonyolítása a választott fogadó szervezeteknél hasonlóan zajlik, mint az önkéntesek foglalkoztatása esetében. Az önkéntes fogadó szervezeteknél már rendelkezésre áll a lebonyolított önkéntes programok során megszerzett releváns tudás, tapasztalat, amelyek segítségével a diákcsoportok felkészítése és a programok lebonyolítása gördülékenyen tud zajlani.

A **NOE** fontos feladatának tekinti, hogy a társadalom különböző csoportjait bevonja munkájába. Abban hiszünk, hogy a nehezebb sorsú embertársaink javára tett szolgálat a segítő fél számára is pozitív változásokkal jár, máshogyan tekint saját problémáira, nyitottabbá, elfogadóbbá válik. Egyesületünk számos tapasztalatot szerzett az önkéntességgel kapcsolatban. Szervezeti felépítésünk is sokat változott, igazodott az újabb és újabb kihívásokhoz, melyben ez a terület is egyre inkább megtalálta helyét. Helyi szervezeteinkben, az általuk megvalósított programokban az egyéni önkéntesektől, vagy szervezett vállalati keretekben segíteni akaróktól kezdve szinte minden társadalmi csoport megjelenik, egészen az önkéntes alapon jelentkező diákokig.

Gyakorlati tapasztalatunk szerint ahhoz, hogy az önkéntesség jól tudjon működni, bizonyos alapok lefektetése, folyamatok átgondolása, dokumentumok elkészítése elengedhetetlen. Az alábbi listában azokat a kérdéseket gyűjtöttük egybe, amelyeket az iskolai közösségi szolgálat keretében jelentkező diákok fogadását és foglalkoztatását tervező szervezeteknek érdemes feltenniük, és megválaszolniuk.

Teendők és ellenőrzésük

I. Előkészítés fázisa

I.1. Célok meghatározása

- Született-e arról **döntés** az intézmény/szervezet vezetősége részéről, hogy az Iskolai Közösségi Szolgálat keretében fogadnak fiatalok önkénteseket az egyesületben/intézménynél?
- Milyen **célt** szeretne megvalósítani a közösségi szolgálattal a Fogadó Szervezet?

I.2. Feladatok meghatározása

- Melyek azok a **feladatok, tevékenységek**, amelyek elvégzése valóban hasznos a Fogadó Szervezetnek és diákokkal megvalósíthatók?
- A kijelölt feladatok **egyénilag vagy csoportosan** végezhetőek?
Rendszeresen végezhető feladatról, vagy **egyszeri** munkavégzésről van szó?
- Szükséges-e valamilyen **készség, szaktudás** az adott feladat elvégzéséhez?

I.3. Infrastruktúra, háttér vizsgálata

- **Hány főt** tud egyszerre fogadni a Szervezet és milyen rendszerességgel?
- Rendelkezik-e a Szervezet a program lebonyolításához szükséges **infrastruktúrával, kapacitással**?
- Pl. **emberi erőforrás, eszközök, csoport fogadására alkalmas helyiség, stb.?**
- Felmérésre kerültek-e a program várható **költségei** illetve azok **finanszírozási** háttere? Van-e a szervezetnek **plusz forrása** a program végrehajtásához?
- Kijelölték-e a programot **koordináló munkatársat/kat** a szervezetnél, aki a pedagógussal, iskolával egyeztet, illetve aki a (szakmai) tevékenységet felügyeli?

I.4. Program előkészítése

- Készült-e részletes **ütemterv, forgatókönyv** az önkéntes programról, amely magába foglalja az előkészítést, lebonyolítást és a program utókövetését?
- Rendelkezik-e a szervezet a diákcsoportok, programok **nyilvántartásához** szükséges sablonokkal?
- (jelenléti ív, önkéntes munka/program nyilvántartó lap)
- Megtörtént-e az **egyeztetés** a csoport **pedagógusával** az elérendő célokról, a **diákok felkészüléséről**?
- Készült-e **képzési terv** a diákok felkészítésére, amely magában foglalja a célok, feladat, a munkavégzés elvárt eredményének, valamint az egészségügyi/munkavédelmi kérdések áttekintését?
- Kötött-e **együttműködési megállapodást** az iskola illetve a fogadó intézmény, amelyben rögzítik a program részleteit, felelősségi köröket, a felmerülő költségeket, azok finanszírozását, stb.?
- Kiskorú résztvevők lévén, a **szülők beleegyeztek-e**, hogy gyermekeik az adott Fogadó Szervezetnél az előre egyeztetett tevékenységet elvégezzék?

II. Program lebonyolítása

- Megtörtént-e a **diákok, pedagógusok felkészítése**, a szervezet háttérének, **tevékenységnek ismertetése**, a szervezet munkatársainak, a program koordinátorának, a diákokkal esetleg kapcsolatba kerülő ügyfelek **bemutatása**?
- **Aláírták-e a segítőik** és a résztvevők a **jelenléti ívet**?
- A program alatt **rendelkezésre áll-e a koordinátor**, akihez a diákok kérdéseikkel, felmerülő nehézségeikkel fordulhatnak?

III. Program vége, értékelés

- A feladat elvégzése után szóbeli **visszacsatolást** adott-e a programkoordinátor a diákoknak? Megtörtént-e a szervezet részéről a **köszönetnyilvánítás**?
- Hogyan dokumentálja a szervezet a **program tapasztalatait**? Fontos a fiatalok tapasztalatainak beépítése a későbbi hasonló programokba. Éles szemmel, külső szemlélőként, hasznos ötleteket adhatnak!
- A program **értékelésekor** az eredeti célok megvalósulását vizsgálták-e? A kiértékelés hogyan történik? Közösen a diákokkal, pedagógussal?

Készítette:

Füst Katalin, a Nagycsaládosok Hernádi Egyesülete önkéntes programjának mentora

(Sztanoné Horváth Brigitta, az Ökumenikus Segélyszervezet munkatársa által készített anyag felhasználásával)